

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.006.02.2015
P/15/052

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/052 - Przeprowadzanie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez organy jednostek samorządu terytorialnego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Krzysztof Rajczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93450 z dnia 24 czerwca 2015 r. (dowód: akta kontroli, str. 1-2) 2. Ryszard Staniszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95556 z dnia 6 lipca 2015 r. (dowód: akta kontroli, str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Lewinie Brzeskim, ul. Rynek 1, 45-340 Lewin Brzeski ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Artur Kotara, Burmistrz (dowód: akta kontroli, str. 6-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność kontrolowanej jednostki w objętym kontrolą zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Burmistrz zapewnił przeprowadzenie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko³ dla kontrolowanych projektów dokumentów planistycznych. Prawdłowo realizowany był obowiązek dokonywania uzgodnień z właściwymi organami administracji państwowej co do konieczności przeprowadzenia sooś, jak również co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko. Ww. dokumenty zostały opracowane przez podmioty trzecie na podstawie zawartych z Urzędem umów, a w trakcie ich przygotowania zapewniona została partycypacja społeczna (zarówno na etapie przystąpienia do opracowania, jak i na etapie wyłożenia projektów do publicznego wglądu, poprzez zamieszczenie ogłoszeń na tablicach w Urzędzie, w prasie lokalnej oraz zwyczajowo w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicach ogłoszeń w miejscowościach, których dokumenty dotyczyły). Zgłaszane do projektów dokumentów planistycznych wnioski oraz uwagi zostały w większości przypadków uwzględnione, a także ujęte w stosownych zestawieniach, które sporządzane były zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa.
W trakcie kontroli ustalono jednakże, że Burmistrz nie przekazywał do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska⁴ informacji o prowadzonych sooś, a opracowane prognozy oddziaływania na środowisko nie zawierały wymaganych prawem

¹ Zwana dalej: Urzędem.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej: sooś.

⁴ Dalej: GDOŚ.

informacji. Ponadto Burmistrz nie podał do publicznej wiadomości informacji o przyjęciu dokumentów wymagających zapewnienia udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i o możliwościach zapoznania się z ich treścią oraz nie dołączał do przyjętego dokumentu uzasadnienia zawierającego informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w ochronie środowiska. Burmistrz nie zapewnił także dołączenia do przyjętych dokumentów wymagających udziału społeczeństwa w ochronie środowiska pisemnego podsumowania, zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także wymaganych w tym zakresie informacji, a przyjęte przez Radę Miejską dokumenty planistyczne i sektorowe wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem nie zostały przekazane właściwym organom uczestniczącym w postępowaniu. NIK negatywnie oceniła działalność kontrolowanej jednostki w zakresie prowadzenia publicznie dostępnego wykazu danych⁵, zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, w szczególności dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Ocena działań związanych z przygotowaniem do przeprowadzenia sooś.

1.1. Organizacja działań w zakresie przeprowadzania sooś

1. W okresie objętym kontrolą⁶ obowiązywały kolejno dwa Statuty Gminy⁷, a organizację wewnętrzną oraz zadania Urzędu określał Regulamin Organizacyjny⁸.
(dowód: akta kontroli, str. 9-22)

Zadania związane z przeprowadzaniem sooś w ramach aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy⁹ oraz tworzenia lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego¹⁰ przypisane zostały Wydziałowi Budownictwa i Inwestycji¹¹. W Regulaminie określono m.in., że do zadań ww. wydziału należało sporządzanie projektów założeń do mpzp oraz prowadzenie procedur związanych z aktualizacją studium Gminy.

Spośród zatrudnionych w WBiL pięciu osób, trzy zajmowały się projektami założeń do mpzp. Kierownik WBiL, zgodnie z zakresem swoich obowiązków, był zobowiązany m.in. do sprawowania nadzoru nad sporządzaniem ww. projektów oraz przygotowaniem projektów uchwał. Kierownik posiadał wyższe wykształcenie w zakresie *inżynierii lądowej* uzyskane na kierunku *Budownictwo*. Do zadań pracowników WBiL należało prowadzenie procedur związanych z tworzeniem lub zmianą mpzp oraz prowadzenie procedur związanych z aktualizacją studium gminy Lewin Brzeski. Pracownicy tego wydziału posiadali wyższe wykształcenie w zakresie

⁵ Dalej: PDWD.

⁶ Od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

⁷ Do dnia 24 października 2013 r. – przyjęty uchwałą nr VI/46/2003 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Lewin Brzeski (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 54, poz. 1055 ze zm.), a od dnia 24 października 2013 r. – przyjęty uchwałą nr XXXIX/304/2013 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 24 września 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Lewin Brzeski (Dz. Urz. Woj. Opolskiego, poz. 2124 ze zm.).

⁸ Wprowadzony zarządzeniem nr 2165/2010 Burmistrza z dnia 19 kwietnia 2010 r. oraz zarządzeniem nr 1359/2014 Burmistrza z dnia 20 stycznia 2014 r., dalej: Regulamin.

⁹ Dalej: studium.

¹⁰ Dalej: mpzp.

¹¹ Dalej: WBiL.

odpowiednio: *administracji samorządowej* uzyskane na kierunku *Politologia* oraz w zakresie *pracy socjalnej* na kierunku *Pedagogika*, a ponadto ukończyli podyplomowe studia w zakresie *Urbanistyka i Planowanie Przestrzenne*. Jeden z pracowników uczestniczył również w szkoleniach z zakresu planowania przestrzennego oraz systemu zarządzania siecią Natura 2000, w tym oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 23-43)

2. W Regulaminie określono również, że do zadań Wydziału Gospodarki Komunalnej, Mieszaniowej i Ochrony Środowiska Urzędu¹² należało m.in. prowadzenie postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć. Z zatrudnionych w WGKiOŚ czterech osób, dwóm przydzielono zadania związane z prowadzeniem postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć oraz wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Osoby te posiadały wyższe wykształcenie w zakresie inżynierii środowiska¹³. Ww. pracownicy uczestniczyli w szkoleniach m.in. z zakresu: dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie, oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, wydawania decyzji o środowiskowych i ochrony przyrody.

(dowód: akta kontroli, str. 44-74)

W zakresie podejmowanych przez Urząd działań w celu zapewnienia prawidłowego przeprowadzania sooś Burmistrz wyjaśnił, że *Gmina Lewin Brzeski każdorazowo przystępując do sporządzenia aktualizacji studium bądź mpzp realizację procedury planistycznej powierza, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹⁴, uprawnionemu Wykonawcy (biuro urbanistyczne). W zakresie umowy z Wykonawcą zawiera się sporządzenie m.in. prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W trakcie procedury planistycznej, na odpowiednim etapie, prognoza oddziaływania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko (opracowana po uprzednim określeniu przez stosowne organy jej zakresu) wraz z projektem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest przekazywana przez Wykonawcę Zamawiającemu, który niezwłocznie przekazuje w/w dokumenty pod obrady Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej (dalej: GKUA), powołanej Zarządzeniem Burmistrza. Po opinii GKUA w/w dokumenty zostają przesłane do uzgodnień m.in. do RDOŚ w Opolu oraz SANEPID w Brzegu oraz, na późniejszym etapie procedury planistycznej, udostępniane do publicznego wglądu po uprzednim stosownym ogłoszeniu i obwieszczeniu Burmistrza.*

(dowód: akta kontroli, str. 83)

W Urzędzie nie wprowadzono uregulowań wewnętrznych dotyczących w szczególności zasad odbioru i weryfikacji prognoz oddziaływania na środowisko, sporządzanych przez podmioty zewnętrzne, czy też nadzoru i kontroli nad tymi podmiotami przy wykonywaniu zleconych prognoz oddziaływania na środowisko. Burmistrz wyjaśnił, że po otrzymaniu prognozy oddziaływania na środowisko w ramach opracowywanego projektu mpzp *pracownicy Wydziału WBiL dokonują jej weryfikacji we własnym zakresie na podstawie stosownych przepisów prawnych, własnej wiedzy i doświadczenia. Odbioru prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu mpzp od Wykonawcy dokonują pracownicy Urzędu Miejskiego*

¹² Dalej: WGKiOŚ.

¹³ W specjalności odpowiednio: inżynieria sanitarna, wodna i melioracyjna oraz gospodarka wodno-ściekowa.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.

osobiście w siedzibie Urzędu. Nadzór i kontrola wykonywania zadań przez firmę zewnętrzną polega na sprawdzeniu (sczytaniu i zgłoszeniu ewentualnych uwag) przez pracowników wydziału, czy opracowany dokument zawierał: informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym, oraz czy określał: – istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, – stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, – istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹⁵, – cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, – przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko – różnorodność biologiczną. Pracownicy Urzędu każdorazowo weryfikują sporządzoną prognozę w ww. zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 89-90)

W Urzędzie nie wprowadzono także uregulowań określających terminy, w jakich powinny zostać zrealizowane poszczególne zadania w ramach przeprowadzanej sooś. Burmistrz wyjaśnił, że termin podawania do publicznej wiadomości oraz termin na składanie uwag dla projektów/zmian suikzp oraz mpzp zawierających prognozę oddziaływania na środowisko każdorazowo zawarty jest w ogłoszeniu i obwieszczeniu Burmistrza. Termin rozpatrywania wniosków do projektów/zmian studium lub mpzp zawierających prognozę oddziaływania na środowisko, nie został określony przez ustawodawcę w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, stąd nie jest on również określony w regulacjach wewnętrznych gminy. Długość terminu rozpatrywania wniosków każdorazowo zależy od ich ilości, złożoności i merytoryczności. Natomiast termin na rozpatrywanie uwag do prognozy oddziaływania na środowisko oraz projektu/zmiany studium lub mpzp został określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i wynosi 21 dni.

(dowód: akta kontroli, str. 84)

Burmistrz powołał¹⁶ Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną¹⁷, która była ciałem doradczym w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lewin Brzeski. W skład komisji wchodził każdorazowo Burmistrz, pełniący funkcje przewodniczącego komisji oraz dwóch członków, w tym jeden uprawniony urbanista. Do zadań Komisji należało m.in. opiniowanie projektów mpzp oraz projektów studium.

---

¹⁵ Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.

¹⁶ Zarządzeniami w sprawie powołania Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej i ustalenia jej regulaminu: nr 2285/2010 z dnia 21 lipca 2011 r., nr 57/2011 z dnia 29 czerwca 2011 r., nr 991/2013 z dnia 18 marca 2013 r. oraz nr 1280/2013 z dnia 5 listopada 2013 r.

¹⁷ Dalej: Komisja.

Wydatki związane z działalnością Komisji pokrywane były z budżetu Gminy Lewin Brzeski i obejmowały m.in. wynagrodzenie dla jednego z członków Komisji, który nie był pracownikiem Urzędu.

(dowód: akta kontroli, str. 91-105)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zgodnie ze standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, określonymi w komunikacie Ministra Finansów Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. *w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*¹⁸, Burmistrz był m.in. odpowiedzialny za zapewnienie adekwatnego, skutecznego i efektywnego systemu kontroli zarządczej w kierowanym Urzędzie, a struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań. Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu oraz zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny, a aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika. Jak ustalono, wprowadzone w Urzędzie uregulowania wewnętrzne nie zapewniały przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi, zapewniającego pełną i terminową realizację niektórych zadań wynikających z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*¹⁹, w tym dotyczących m.in. a/ przekazywania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska²⁰ informacji o prowadzonych w Gminie sooś, b/ publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej²¹ danych dotyczących przeprowadzonych sooś.

(dowód: akta kontroli, str. 8-74)

Burmistrz wyjaśnił, że *w zakresach czynności pracowników WBiL jest m.in. prowadzenie procedur związanych z tworzeniem lub zmianą miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zadania związane z przeprowadzaniem procedury sooś są częścią procedury planistycznej określonej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Pozwala to w mojej ocenie stwierdzić, że zadania związane z sooś są przypisane pracownikom WBiL.*

(dowód: akta kontroli, str. 83-84, 89-90)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zauważyła, że celem Komisji, jako organu doradczego w myśl art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*²², powinno być przedstawianie Burmistrzowi rzetelnych informacji na temat projektów aktów planowania przestrzennego oraz własnego poglądu zawierającego ocenę analizowanych projektów i zamieszczonych w nich rozwiązań planistycznych. Tym samym wątpliwości może budzić zasadność udziału Burmistrza, jako przewodniczącego Komisji w pracach tego organu.

¹⁸ Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15, poz. 84.

¹⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm., dalej: *ustawa o uiioś*.

²⁰ Dalej: GDOŚ.

²¹ Dalej: BIP.

²² Dz. U. z 2015 r., poz. 199 ze zm.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, brak jednoznacznego przypisania, w ramach organizacji wewnętrznej Urzędu, zadań Gminy wynikających z przepisów ustawy *o uioś* wpłynął niekorzystnie na wykonywanie obowiązków objętych przedmiotem niniejszej kontroli. Powyższe potwierdzają ustalone nieprawidłowości opisane w dalszej części niniejszego wystąpienia.

2. Ocena działań związanych z przeprowadzaniem sooś

2.1. Poddawanie projektów dokumentów sooś

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Urząd opracował 19 projektów dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 46 ustawy *o uioś*, w tym 16 dotyczących dokumentów dotyczących zmian w obowiązujących na terenie gminy mpzp, podlegających sooś zgodnie z art. 50 ustawy *o uioś* oraz trzy nowopowstałe dokumenty planistyczne, podlegające sooś zgodnie z art. 46 pkt 1 ww. ustawy tj. studium gminy i dwa mpzp. Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano dla czternastu projektów. W objętej kontrolą dokumentacji – za wyjątkiem jednego przypadku, w którym nie odniesiono się do kwestii transgranicznego oddziaływania na środowisko, opisanego w dalszej części niniejszego wystąpienia – nie stwierdzono, aby na skutek przyjęcia projektowanych dokumentów planistycznych wystąpić mogła możliwość takiego oddziaływania.

(dowód: akta kontroli, str. 76-80)

Szczegółowemu badaniu poddano pięć projektów²³, w przypadku których – zgodnie z art. 48 ust. 1a ustawy *o uioś* – odstąpiono od przeprowadzenia sooś z uwagi na niewielkie modyfikacje wcześniej przyjętych dokumentów.

We wszystkich ww. przypadkach Burmistrz, zgodnie z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia postępowania w sprawie sooś z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu²⁴ i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Brzegu²⁵.

W każdym przypadku wystąpienie do właściwych organów o odstąpienie od przeprowadzenia sooś było przez Urząd uzasadniane niewielkimi modyfikacjami wcześniej przyjętych dokumentów związanych z zagospodarowaniem przestrzennym gminy, a ponadto każdorazowo odnoszono się do uwarunkowań określonych w art. 49 ustawy *o uioś*.

Wszystkie informacje o odstąpieniu od przeprowadzenia sooś zostały przekazane społeczeństwu poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń w Urzędzie oraz na tablicach ogłoszeń w miejscowościach, których projekty te dotyczyły.

²³ 1/ Uchwała nr XXXIX/299/2013 z dnia 24 września 2013 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp wsi Łosiów dla terenu zlokalizowanego przy ul. Słonecznej, dalej: zmiana mpzp wsi Łosiów, ul. Słoneczna; 2/ uchwała nr XXXVI/281/2013 z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski zatwierdzonego uchwałą nr XXIII/173/2008 oraz planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lewin Brzeski oraz części wsi Kantorowice, Stroszowice i Przecza zatwierdzonym uchwałą nr XX/177/2004 dla terenu zlokalizowanego przy wyrobisku poźwirowym w Lewinie Brzeskim, dalej: zmiana mpzp miasta Lewin Brzeski oraz części wsi Kantorowice, Stroszowice i Przecza; 3/ uchwała nr XXIV/185/2012 z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski zatwierdzonego uchwałą nr XXIII/173/2008, dalej: zmiana mpzp miasta Lewin Brzeski, ul. Narutowicza oraz zmiana mpzp miasta Lewin Brzeski, ul. Kościuszki; 4/ uchwała nr XXV/191/2012 z dnia 13 sierpnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski zatwierdzonego uchwałą nr XXIII/173/2008, dalej: zmiana mpzp miasta Lewin Brzeski, obszaru obejmującego teren części zbiornika po eksploatacji kruszywa organicznego od strony zachodniej drogą publiczną powiatową Niemodlin-Lewin Brzeski.

²⁴ Dalej: RDOŚ.

²⁵ Dalej: PPIS.

W każdym przypadku projektowanych zmian w mpzp, zgodnie z art. 17 pkt 10 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, planowano przeprowadzanie dyskusji publicznych z mieszkańcami nad przyjętymi rozwiązaniami. W żadnym ze zorganizowanych spotkań, z uwagi na nieobecność zainteresowanych stron, nie podejmowano dyskusji nad projektowanymi zmianami.

(dowód: akta kontroli, str. 106-172)

2.2. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko

Szczegółową kontrolą objęto dziesięć wybranych losowo dokumentów planistycznych wymagających przeprowadzenia sooś²⁶, dla których sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko²⁷. Dla ośmiu z dziesięciu badanych dokumentów²⁸, Burmistrz uzgodnił zakres i stopień wymaganej szczegółowości z właściwymi organami wskazanymi w art. 57 i w art. 58 ustawy o *uioś* (tj. z RDOŚ i PPIS). Uzgodnienia te zostały dokonane przez ww. organy terminowo, tj. w ciągu 30 dni od otrzymania wniosku.

Łącznie na sporządzenie siedmiu²⁹ objętych kontrolą w ww. zakresie projektów dokumentów planistycznych wraz z prognozami oddziaływania na środowisko wydatkowano z budżetu gminy kwotę 63 428 zł³⁰. Prognozy oddziaływania na środowisko zostały wykonane przez podmioty wybrane przy zastosowaniu – zgodnie

²⁶ 1/ Uchwała nr XLVI/407/2010 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski zatwierdzonego uchwałą nr XXIII/173/2008, dalej: zmiana mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Kwiatowa, 2/ uchwała nr VIII/57/2011 z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLVII/420/2010 Rady Miejskiej z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp wsi Łosiów, dalej: zmiana mpzp w Łosiowie, ul. Cmentarna, 3/ uchwała nr V/27/2011 z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/220/2008 Rady Miejskiej z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski oraz części wsi Kantorowice, Stroszowice i Przecza, dalej: zmiana mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Nysańska, 4/ uchwała nr VIII/58/2011 z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp części gruntów wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej na południe od drogi nr 458 Obórki-Lewin Brzeski, dalej: zmiana mpzp wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej, 5/ uchwała nr XVI/128/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp wsi Łosiów, dalej: zmiana mpzp w Łosiowie, ul. Kolejowa, 6/ uchwała nr XVI/127/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp dla części miejscowości Oldrzychowice, Stroszowice, Sarny Małe, Ptakowice oraz do zmiany planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Lewin Brzeski, dalej: mpzp dla obszaru położonego w południowej części gminy Lewin Brzeski w obrębach Oldrzychowice, Stroszowice, Sarny Małe, Ptakowice wzdłuż linii energetycznej w.n. 110 kV, 7/ uchwała nr XVI/129/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie przystąpienia do zmiany mpzp wsi Skorogoszcz i Chróścina, dalej: zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina, 8/ uchwała nr XXVIII/218/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław, dalej: mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław, 9/ uchwała nr XXII/168/2012 z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp wsi Skorogoszcz i Chróścina, dalej: zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina (drugi projekt), 10/ uchwała nr XLV/390/2010 z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany mpzp złoża kruszywa naturalnego „Lewin Brzeski – Stroszowice” w Stroszowicach, dalej: zmiana mpzp złoża kruszywa naturalnego w Stroszowicach.

²⁷ Dalej: prognoza.

²⁸ 1/ Zmiana mpzp w Łosiowie, ul. Cmentarna, 2/ zmiana mpzp wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej, 3/ zmiana mpzp w Łosiowie, ul. Kolejowa, 4/ mpzp dla obszaru położonego w południowej części gminy Lewin Brzeski w obrębach Oldrzychowice, Stroszowice, Sarny Małe, Ptakowice wzdłuż linii energetycznej w.n. 110 kV, 5/ zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina, 6/ mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław, 7/ zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina (drugi projekt), 8/ zmiana mpzp złoża kruszywa naturalnego w Stroszowicach.

²⁹ W trzech projektach, tj. 1/ mpzp dla obszaru położonego w południowej części gminy Lewin Brzeski w obrębach Oldrzychowice, Stroszowice, Sarny Małe, Ptakowice wzdłuż linii energetycznej w.n. 110 kV, 2/ mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław oraz 3/ zmiana mpzp złoża kruszywa naturalnego w Stroszowicach inwestorzy planowanych przedsięwzięć zawarli umowy na opracowanie m.in. prognoz oddziaływania na środowisko.

³⁰ Dział 710, rozdział 71004, § 4300.

z regulaminem udzielania zamówień publicznych, obowiązującym w Urzędzie – rozeznania rynku oraz zapytań ofertowych. Przedmiotem zawartych umów było wykonanie projektów dokumentów planistycznych, w tym również przeprowadzenie sooś i opracowanie prognozy. W umowach tych zawarto zapisy dotyczące m.in. kar umownych w przypadku niedotrzymania terminów realizacji zadania z winy wykonawcy, niepełnego ich wykonania lub dokonywania poprawek czy uzupełnień w zakresie zawartej umowy. Nie przewidziano konieczności wniesienia zabezpieczenia na poczet należytego wykonania zadań.

(dowód: akta kontroli, str. 173-430, 444)

W trzech przypadkach zawarte w umowach terminy realizacji zleconych zadań zostały przedłużone. Przyczynami tych zmian były: a/ wydłużający się okres składania uwag do projektu zmian mpzp³¹, b/ brak udzielenia przez właściciela nieruchomości informacji o położonych na obszarze objętych planem podziemnych urządzeniach i zbiornikach na płynne odpady zwierzęce³², c/ rozszerzenie zakresu opracowania o inne obszary³³.

(dowód: akta kontroli, str. 201-202, 230-231, 376-377)

Odbioru opracowań przedkładanych przez wykonawców dokonywał jednoosobowo Kierownik WBiL, sporządzając na tą okoliczność protokoły zdawczo-odbiorcze.

Burmistrz wyjaśnił, że w trakcie procedury planistycznej, na odpowiednim etapie, prognoza oddziaływania mpzp na środowisko wraz z projektem mpzp jest przekazywana przez wykonawcę zamawiającemu, który niezwłocznie przekazuje w/w dokumenty pod obrady Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej. Po opinii GKUA w/w dokumenty zostają przesłane do uzgodnień m.in. do RDOŚ oraz SANEPID oraz, na późniejszym etapie procedury planistycznej, udostępniane do publicznego wglądu po uprzednim stosownym ogłoszeniu i obwieszczeniu Burmistrza.

(dowód: akta kontroli, str. 83, 196, 380, 500-504)

Burmistrz nie zlecał wykonania dodatkowych opinii czy ekspertyz mających na celu weryfikację prawidłowości sporządzenia ww. dokumentów.

(dowód: akta kontroli, str. 444)

Opracowane prognozy oddziaływania na środowisko w ośmiu³⁴ kontrolowanych przypadkach zawierały informacje określone w art. 51 ust. 2 ustawy o uioś, w tym m.in. informacje o głównym celu projektowanego dokumentu, metodach zastosowanych przy jego sporządzaniu oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym. Prognozy te zawierały także analizę istniejącego środowiska oraz jego zmian w przypadku dalszej realizacji projektowanego dokumentu, opis przewidywanego stanu środowiska po realizacji projektu, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, średnioterminowego i długoterminowego. Objęte kontrolą dokumenty przedstawiały również rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wystąpić w przypadku realizacji projektów.

³¹ Zmiana mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Kwiatowa – dwa aneksy,

³² Zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina – dwa aneksy.

³³ Zmiana mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Nysańska – jeden aneks.

³⁴ 1/ Zmiana mpzp w Łosiovie, ul. Cmentarna; 2/ zmiana mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Nysańska; 3/ zmiana mpzp wsi Kantorowice oraz Nowej Wsi Małej; 4/ zmiana mpzp w Łosiovie, ul. Kolejowa; 5/ mpzp dla obszaru położonego w południowej części gminy Lewin Brzeski w obrębach Oldrzychowice, Stroszowice, Sarny Małe, Ptakowice wzdłuż linii energetycznej w.n. 110 kV; 6/ zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina; 7/ uchwalenie mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław; 8/ Zmiana mpzp złoża kruszywa naturalnego w Stroszowicach.

Projekty dokumentów planistycznych wymagające przeprowadzenia sooś wraz z prognozami ich oddziaływania na środowisko zostały pozytywnie zaopiniowane przez PPIS i RDOŚ, w tym w ośmiu przypadkach za pierwszym razem.

(dowód: akta kontroli, str. 181-195, 239-241, 259-261, 280-285, 303-306, 364-366, 426-428, 1118-1134)

Prognoza sporządzona dla jednego dokumentu³⁵ spośród dziesięciu badanych projektów dokumentów, z uwagi na negatywną opinię RDOŚ, wymagała dodatkowego uzupełnienia poprzez podanie m.in. informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko; określenia, analizy i oceny stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem; określenia, analizy i oceny istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenia, analizy i oceny celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Po uzupełnieniu przez Urząd dokument został pozytywnie przez RDOŚ zaopiniowany.

(dowód: akta kontroli, str. 319)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Urząd nie przekazywał – wbrew postanowieniom art. 129 ust. 1 ustawy o *uios* – do GDOŚ informacji o prowadzonych sooś. Zgodnie z ww. przepisem, Urząd miał obowiązek przekazywać do końca marca roku następnego informacje o wszystkich prowadzonych sooś według zakresu ustalonego w przepisach rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. w *sprawie szczegółowego zakresu informacji o prowadzonych ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko*³⁶.

Burmistrz wyjaśnił że w latach 2011-2014 w *tut. Urzędzie Miejskim* nie były tworzone inne dokumenty niż określone w art. 46 *uiioś*. Ponadto w zakresie czynności pracowników WGKiOŚ jest m.in. „udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie” oraz „prowadzenie wykazu dokumentów zawierających informacje o środowisku i jego ochronie”, natomiast w zakresie pracowników WBIL jest m.in. „prowadzenie procedur związanych z tworzeniem lub zmianą miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego”. W związku z powyższym w latach 2011-2014 procedury sooś były przeprowadzane wyłącznie przy zmianie studium oraz tworzeniu/zmianie *mpzp*. Wydział WGKiOŚ nie uczestnicząc w procedurach z zakresu działalności wydziału WBIL nie posiadał wiedzy o przeprowadzanych sooś, w konsekwencji czego informacje o prowadzonych sooś nie były przedkładane GDOŚ.

(dowód: akta kontroli, str. 168-172)

2. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. d i pkt 2 lit. e ustawy o *uios*, organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 tej ustawy, sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, która powinna zawierać m.in. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, a także zagadnienia dotyczące przewidywania znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym w szczególności na zasoby naturalne i dobra materialne.

Pomimo tego, iż podczas opiniowania projektu *zmiany mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Kwiatowa* RDOŚ nie wносила uwag do przedstawionej przez Urząd prognozy oddziaływania na środowisko, to dokument ten nie zawierał informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko (wymaganych przez art. 51 ust. 2

³⁵ Zmiana *mpzp* wsi Skorogoszcz oraz Chróścina.

³⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 529.

pkt 1 lit. d ww. ustawy oraz zagadnień określających, analizujących i oceniających przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, a w szczególności na zasoby naturalne i dobra materialne (wymaganych przez art. 51 ust. 2 lit. e tiret dziesiąty i dwunasty). Natomiast przy opracowaniu drugiego projektu *zmiany mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina*, do którego RDOŚ również nie wnosił uwag w zakresie art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e tiret dziesiąty ustawy o *uioś*, to sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko nie odnosiła się do zakresu odnoszącego się do zasobów naturalnych.

(dowód: akta kontroli, str. 178,181-195, 383, 389-413)

Burmistrz wyjaśnił, że *prognoza sporządzona podczas procedury planistycznej dotyczącej zmiany mpzp w Lewinie Brzeskim – ul. Kwiatowa, została zaopiniowana przez RDOŚ bez uwag. W prognozie nie zawarto zagadnień związanych z art. 51. ust. 2, lit. d ustawy o uioś z uwagi, iż w ocenie organu obszar planu nie jest zlokalizowany na obszarze, który ma ważne znaczenie dla realizacji międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych celów ochrony środowiska i przyrody. Ponadto informuję, że ustalenia planu nie oddziaływały na środowisko w sposób transgraniczny oraz nie zachodziły zależności oddziaływania ustaleń planu na zasoby naturalne. Natomiast prognoza sporządzona podczas procedury planistycznej dot. zmiany mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina drugi projekt została uzupełniona zgodnie uwagami RDOŚ. Ponadto nie zachodziły zależności oddziaływania ustaleń planu na zasoby naturalne.*

(dowód: akta kontroli, str. 441, 1026)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Ocena działań związanych z zapewnieniem udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowaniem i przyjmowaniem dokumentów wymagających przeprowadzania sooś

3.1. Zapewnienie udziału społeczeństwa w przeprowadzaniu sooś oraz opiniowaniu i przyjmowaniu dokumentów wymagających przeprowadzenia takiej oceny

W okresie objętym kontrolą, Urząd nie realizował projektów wymagających opracowania dokumentów sektorowych, wskazanych w art. 46 pkt 2 ustawy o *uioś*.

(dowód: akta kontroli, str. 76-80)

Szczegółową kontrolą objęto jedyny projekt związany z uchwaleniem studium³⁷ oraz dziesięć wybranych losowo postępowań dotyczących zmian mpzp, w tym pięć projektów, dla których odstąpiono od przeprowadzenia sooś i pięć takich³⁸, dla których sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko.

Z chwilą podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia studium stosowne ogłoszenia zostały zamieszczone w prasie lokalnej³⁹, a także w sposób zwyczajowo

³⁷ Uchwała Nr XXVII/219/2008 Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim z dnia 25 listopada 2008 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski wraz z opracowaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

³⁸ 1/ Zmiana mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Kwiatowa; 2/ zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina; 3/ mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń -Pasikowice/Wrocław; 4/ zmiana mpzp wsi Skorogoszcz oraz Chróścina (drugi projekt); 5/ zmiana mpzp złoza kruszywa naturalnego w Stroszowicach.

³⁹ Tygodnik lokalny: Kurier Brzeski.

przyjęty, tj. poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu i na stronie internetowej BIP.

W ogłoszeniach tych zawarto informację o miejscu, formie i terminie składania uwag i wniosków. Ogłoszeń o wyłożeniu projektu studium do publicznego wglądu Burmistrz dokonał co najmniej na 7 dni przed dniem jego wyłożenia, wyznaczając jednocześnie termin 21 dni, w którym można było wnosić uwagi i wnioski dotyczące tego projektu.

(dowód: akta kontroli, str. 566)

Zgodnie z art. 11 pkt 10 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wykonaną w ramach sooś, został wyłożony do publicznego wglądu, o czym zawiadomiono mieszkańców poprzez ogłoszenie w miejscowej prasie oraz opublikowanie stosownej informacji na stronach internetowych Urzędu przez okres ponad 42 dni.

W czasie wyłożenia tego projektu, zorganizowano⁴⁰ w siedzibie Urzędu dyskusję publiczną nad przyjętymi w nim rozwiązaniami. Z czynności tej sporządzono protokół. Nie stwierdzono innych niż przewidziane w obowiązujących przepisach, form komunikowania się organów gminy z mieszkańcami, w sprawach objętych kontrolą w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 566)

Z chwilą podjęcia przez Radę Miejską uchwał o przystąpieniu do sporządzenia zmian mpzp stosowne ogłoszenia zostały zamieszczone w prasie lokalnej⁴¹, a także w sposób zwyczajowo przyjęty, poprzez obwieszczenie, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu i na stronie internetowej BIP Urzędu oraz w miejscowościach objętych planem. W ogłoszeniach tych zawarto – wymaganą art. 17 pkt 1 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – informację o miejscu, formie i terminie składania uwag i wniosków.

Ogłoszeń o wyłożeniu projektów zmian mpzp do publicznego wglądu Burmistrz dokonał w terminach wynikających z art. 17 pkt 9 i pkt 11 ww. ustawy, wyznaczając jednocześnie właściwe terminy na wnoszenie uwag dotyczących tych projektów.

(dowód: akta kontroli, str. 569-578, 613-619)

We wszystkich prowadzonych postępowaniach Burmistrz organizował publiczną dyskusję nad przyjętymi rozwiązaniami. Nie stwierdzono innych, niż przewidziane w obowiązujących przepisach, form komunikowania się organów gminy z mieszkańcami, w sprawach objętych kontrolą w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 569-578)

Do projektów dokumentów planistycznych zgłoszone zostały opisane poniżej wnioski.

- W zakresie *zmiany studium*: po ogłoszeniu o przystąpieniu do jego zmiany złożone zostały łącznie 29 uwagi dotyczące zmiany przeznaczenia działek⁴², z których w całości uwzględniono 15, a 9 częściowo. Czterech uwag, dotyczących przeznaczenia terenu rolnego pod zabudowę mieszkaniową w miejscowości Strzelniki, obszaru zabudowy śródmiejskiej „MC” w centrum Lewina Brzeskiego, dopuszczającego możliwość podziału tego terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako terenu zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej, przeznaczenia jednej z działek na

---

⁴⁰ W dniu 19 października 2011 r.

⁴¹ Tygodnik lokalny: Kurier Brzeski.

⁴² Z tego 10 dotyczyło niewyrażenia zgody na przeznaczenie terenu firmy „WIPAK” na działalność gospodarczą. Zakazano lokalizacji działalności produkcyjnej, uciążliwej dla środowiska i przeznaczenia terenu pod zabudowę jednorodzinna.

teren urządzeń energetycznych pod budowę stacji transformatorowej, nie uwzględniono.

(dowód: akta kontroli, str. 559-562, 596-601, 764-775)

Ponadto w trakcie wyłożenia projektu zmian studium do publicznego wglądu wniesione zostało 25 wniosków, z których w całości uwzględniono 19, a pięć częściowo. Zgłoszone wnioski dotyczyły m.in. zmiany przeznaczenia działek pod zabudowę mieszkaniową.

(dowód: akta kontroli, str. 559-562)

- W zakresie zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski, obszaru obejmującego teren części zbiornika po eksploatacji kruszywa organicznego od strony zachodniej drogą publiczną powiatową Niemodlin-Lewin Brzeski złożonych zostało osiem wniosków, w tym m.in. dotyczących zmiany przeznaczenia działek pod zabudowę funkcjonalno-użytkową oraz nakazujący uwzględnić uwarunkowania wynikające z zagrożenia powodziowego. Uwzględniono wszystkie wnioski, a uwag do projektu zmian w mpzp nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 1067-1070)

- W zakresie zmiany mpzp w Łosiowie, ul. Słoneczna złożono trzy wnioski dotyczące: a/ uwzględnienia w tym dokumencie uwarunkowań przestrzennych i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, b/ uwzględnienia aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, c/ zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków. Uwzględniono wszystkie wnioski, a uwag nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 1071-1074)

- W zakresie zmiany mpzp w Lewinie Brzeskim, ul. Kwiatowa złożonych zostało pięć wniosków, w tym dotyczących zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków, uwzględnienia w planach uwarunkowań przestrzennych o znaczeniu regionalnym, uwzględnienia aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, a także zapewnienia warunków przestrzennych do realizacji sieci teletechnicznej oraz obsługi linii energetycznej. Uwzględnione zostały wszystkie wnioski, a uwag nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 1075-1079)

- W zakresie zmiany mpzp złoża kruszywa naturalnego w Stroszowicach złożonych zostało pięć wniosków, dotyczących uwzględnienia uwarunkowań przestrzennych i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, a także zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków oraz warunków przestrzennych do realizacji dystrybucyjnej sieci gazowej niskiego ciśnienia, oraz obsługi linii energetycznej. Uwzględnione zostały wszystkie wnioski, a uwag nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 631-633)

- W zakresie zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski, ul. Narutowicza zgłoszono pięć wniosków, dotyczących uwzględnienia w planach uwarunkowań przestrzennych i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków, a także warunków przestrzennych do realizacji dystrybucyjnej sieci gazowej niskiego ciśnienia, oraz obsługi linii energetycznej. Uwzględniono wszystkie wnioski, a uwag nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 1080-1083)

- W zakresie zmiany mpzp wsi Skorogoszcz i Chróścina (drugi projekt) zgłoszono cztery wnioski, w tym m.in.: dotyczące uwzględnienia aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków, a także uwzględnienie zapisu umożliwiającego rozbudowę drogi krajowej nr 94 do parametrów klasy GP wraz z obwodnicą miejscowości Skorogoszcz. Uwzględniono wszystkie wnioski, a uwag nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 1084-1089)

- W zakresie mpzp dla linii 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikowice/Wrocław zgłoszono 26 wniosków, w tym m.in. dotyczących: uwzględnienia aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków, a także uwzględnienie zapisu umożliwiającego rozbudowę drogi krajowej nr 94 do parametrów klasy GP, zapewnienia warunków przestrzennych do realizacji dystrybucyjnej sieci gazowej, organizacji pasa technologicznego linii energetycznej oraz organizacji zjazdów pod linią w obrębie drogi krajowej nr 46 i autostrady A4. Jedenaście wniosków wyrażających brak zgody właścicieli działek na przeprowadzenie inwestycji złożonych po terminie nie zostało uwzględnionych. Zgłoszono również trzy uwagi dotyczące uwzględnienia w projektowanej zmianie mpzp przebiegu projektowanej linii energetycznej przez złoża kopalin, a także spadku wartości działek, na których będzie realizowana inwestycja. Żadnej z tych uwag nie uwzględniono.

(dowód: akta kontroli, str. 1090-1103)

- W zakresie zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski oraz części wsi Kantorowice, Stroszowice i Przecza zgłoszono pięć wniosków, w tym dotyczące uwzględnienia aspektów ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków, zapewnienia warunków przestrzennych do realizacji dystrybucyjnej sieci gazowej niskiego ciśnienia, uwzględnienia stacji transformatorowej oraz uwzględnienia położenia w obszarze zagrożenia powodzią. Uwzględniono wszystkie wnioski, a uwag nie wniesiono.

(dowód: akta kontroli, str. 1104-1106)

- W zakresie zmiany mpzp miasta Lewin Brzeski, ul. Kościuszki złożonych zostało sześć wniosków, w tym m.in. dotyczących zapewnienia warunków przestrzennych do realizacji dystrybucyjnej sieci gazowej niskiego ciśnienia, zapewnienia dojazdu do urządzeń energetycznych, zapewnienia zgodności planu w zakresie ochrony zabytków, uwzględnienia aspektów ochrony środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniami. Zgłoszono również jedną uwagę dotyczącą dopuszczenia możliwości lokalizacji budynków gospodarczych i garażowych w odległości 1,5 m od granicy działki sąsiedniej. Uwaga, jak również wnioski zostały uwzględnione.

(dowód: akta kontroli, str. 1107-1111)

Sporządzone wykazy złożonych wniosków były zgodne z wymaganiami wynikającymi z przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu mpzp⁴³, dotyczącego mpzp oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy⁴⁴. Projekt studium został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Lewinie

⁴³ Dz. U. Nr 164, poz. 1587.

⁴⁴ Dz. U. Nr 118, poz. 1233.

Brzeskim⁴⁵, natomiast do dnia zakończenia kontroli spośród dziesięciu dokumentów planistycznych objętych kontrolą, Rada Miejska przejęła dziewięć projektów zmian w mpzp. W trakcie realizacji pozostawała procedura planistyczna związana ze zmianą mpzp miasta Lewin Brzeski oraz części wsi Kantorowice, Stroszowice i Przecza. We wszystkich przypadkach Burmistrz przedstawiał uchwały w sprawie zmian w mpzp Wojewodzie Opolskiemu wraz z załącznikami oraz dokumentacją planistyczną obejmującą m.in. prognozy oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 76-79, 203, 348, 367, 414, 430, 628, 652)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy o uioś organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Zgodnie natomiast z art. 55 ust. 3 i 4 ww. ustawy zobowiązuje organ opracowujący projekt dokumentu do dołączenia pisemnego podsumowania zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informacji dotyczących tego, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: a/ ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, b/ opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i w art. 58, c/ zgłoszone uwagi i wnioski, d/ wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone, e/ propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. Przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, Urząd miał obowiązek przekazać o właściwym organom, o których mowa w art. 57 i w art. 58 ustawy o uioś, tj. RDOŚ i PPiS.

We wszystkich pięciu objętych kontrolą dokumentach planistycznych, w których przeprowadzono sooś Urząd nie zrealizował obowiązku wynikającego z art. 42 ust. 2 oraz z art. 55 ust. 3 i ust. 4 ww. ustawy.

Burmistrz wyjaśnił, że w latach 2011-2014 procedury sooś były przeprowadzane wyłącznie przy zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz tworzeniu/zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wydział WGKiOŚ nie uczestnicząc w procedurach z zakresu działalności wydziału WBiL nie posiadał wiedzy o przeprowadzanych sooś, w konsekwencji czego nie sporządzono: uzasadnienia przyjętych dokumentów o którym wskazuje art. 42 pkt 2 ustawy o uioś, nie załączono pisemnego podsumowania zawierającego uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu, nie przekazano przyjętych dokumentów odpowiednim organom.

(dowód: akta kontroli, str. 1026-1027)

2. We wszystkich objętych kontrolą dokumentach planistycznych, w ramach których przeprowadzono sooś, Burmistrz nie podał do publicznej wiadomości informacji o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią pomimo tego, że taką formę upublicznienia przewiduje art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. a w związku z art. 43 ustawy o uioś.

Burmistrz wyjaśnił, że informacja o przyjęciu dokumentu jest każdorazowo podawana do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie uchwały Rady Miejskiej w Lewinie Brzeskim wraz z załącznikami na stronie internetowej bip'u

⁴⁵ Uchwałą Nr XXI/155/2012 z dnia 27 marca 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lewin Brzeski.

Urzędu Miejskiego w Lewinie Brzeskim. Na tej stronie każdy może zapoznać się z treścią dokumentu.

(dowód: akta kontroli, str. 1027)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Ocena działań związanych z prowadzeniem PDWD o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, w szczególności dotyczących sooś

4.1. Organizacja i realizacja działań w zakresie prowadzenia przez Burmistrza PDWD zawierających informacje o środowisku i jego ochronie

W Regulaminie określono, że do zadań zarówno WGKiOŚ, jak i pracowników zatrudnionych w tym wydziale, należy m.in. udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie oraz prowadzenie wykazu dokumentów zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

(dowód: akta kontroli, str. 84)

Z zatrudnionych w WGKiOŚ czterech osób dwóm pracownikom odpowiednio na stanowiskach inspektora i referenta oprócz wyżej wymienionych zadań przydzielono również do realizacji kwestie związane z przygotowywaniem informacji umieszczanych na stronach internetowych Urzędu.

(dowód: akta kontroli, str. 49, 64)

Nie uszczegółowiono zadań wynikających z art. 21 i art. 22 ustawy o *uioś* w zakresach czynności poszczególnych pracowników Urzędu realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska.

W PDWD nie zamieszczano informacji związanych z prowadzonymi w Urzędzie postępowaniami w sprawie sooś, wymaganych przepisem art. 21 ust. 2 pkt 2-3 i pkt 5-7 ustawy o *uioś*. W ww. wykazie publikowano natomiast dane dotyczące oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 733)

Burmistrz, zarządzeniem wewnętrznym⁴⁶ zobowiązał wszystkich pracowników Urzędu do udostępniania informacji publicznej każdej osobie, bez obowiązku wykazywania interesu prawnego lub faktycznego. Uprawnienie to obejmowało pozyskanie informacji wytworzonych lub przetworzonych na ustny lub pisemny wniosek, a także wgląd do dokumentów urzędowych, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *dostęp do informacji publicznej*⁴⁷. W ww. zarządzeniu zobowiązano kierowników poszczególnych wydziałów do udostępniania w BIP informacji publicznych w zakresie działania kierowanych przez nich komórek organizacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów urzędowych wymagających ogłoszenia. W zarządzeniu tym nie odniesiono się do sposobu prowadzenia kart informacyjnych, zawierających dane o dokumentach zawierających dane o środowisku i jego ochronie, kontroli prawidłowości oraz terminu umieszczania ich w wykazie danych.

(dowód: akta kontroli, str. 609)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpłynęło ogółem 31 pisemnych wniosków o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie. Nie wydano decyzji

⁴⁶ Nr 3/2009 z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie udostępnienia informacji publicznej w Urzędzie.

⁴⁷ Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.

odmawiającej udostępnienia informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy o *uios*. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następowało bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku. W BIP zamieszczono informację o możliwości korzystania z elektronicznej platformy załatwiania spraw przez całą dobę i siedem dni w tygodniu. Pouczono również o sposobie wyboru stosownego formularza (wniosku), zasadach jego wypełniania i sposobie przekazania wraz z załącznikami do Urzędu, który, po jego otrzymaniu, rozpoczął procedurę załatwiania sprawy.

(dowód: akta kontroli, str. 702-703)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z 21 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, 3, 6-7 ustawy o *uios* w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, udostępnianym – zgodnie z art. 23 ust. 1 ww. ustawy – w BIP, zamieszcza się m.in. dane o:

- projektach dokumentów, o których mowa w art. 46 tej ustawy oraz o projektach zmian w tych dokumentach, przed ich skierowaniem do postępowania z udziałem społeczeństwa;
- informacjach o odstąpieniu od przeprowadzenia *sooś*, o którym mowa w art. 48 ust. 1 ww. ustawy;
- dokumentach, o których mowa w art. 46 ww. ustawy, wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 tej ustawy, po ich przyjęciu oraz;
- prognozach oddziaływania na środowisko.

Dla objętych kontrolą dokumentów planistycznych, w trakcie których opracowywania przeprowadzono *sooś*, pracownicy Urzędu – wbrew obowiązкови wynikającemu z § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie⁴⁸ – nie sporządzali kart informacyjnych ani też nie umieszczali tych danych w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Kierownik WBiL, który zgodnie z ww. zarządzeniem w sprawie udostępniania informacji publicznej, zobowiązany był do udostępniania w BIP informacji z zakresu działania kierowanej przez siebie komórki organizacyjnej wyjaśnił, że w WBiL nie realizowano zadań związanych z prowadzeniem publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie w związku z faktem, iż w Regulaminie zadania związane z udostępnianiem informacji i jego ochronie zostały przypisane do WGKiOŚ.

(dowód: akta kontroli, str. 580)

Kierownik WGKiOŚ wyjaśniła, że w WGKiOŚ od 2011 r. nie prowadzono spraw dotyczących strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 733)

---

⁴⁸ Dz. U. Nr 186, poz. 1249.

Burmistrz sprawujący nadzór nad WBiL wyjaśnił, że w WBiL *nie realizowano zadań związanych z prowadzeniem publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie w związku z faktem, iż w Regulaminie zadania związane z „udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie” zostały przypisane do WGKiOŚ.*

(dowód: akta kontroli, str. 1027)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁴⁹, wnosi o:

1. Wyeliminowanie przypadków naruszania obowiązków określonych w przepisach ustawy o *uioś* poprzez:
  - a) przekazywania do GDOŚ informacji o prowadzonych *sooś* w zakresie wskazanym w art. 129 ust. 1 ww. ustawy;
  - b) sporządzania uzasadnień do projektów dokumentów wymagających udziału społeczeństwa w zakresie wskazanym w art. 42 pkt 2 ww. ustawy;
  - c) sporządzania podsumowania dla projektów dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 1 ww. ustawy w zakresie wskazanym w art. 55 ust.3 ww. ustawy;
  - d) przekazywania przyjętych dokumentów, o którym mowa w art. 46 pkt 1 ww. ustawy, na podstawie art. 55 ust. 4 tej ustawy – organom wymienionym w art. 57 i w art. 58 ustawy.
2. Zapewnienie pełnej realizacji obowiązku podawania do publicznej wiadomości, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. a ustawy o *uioś*, informacji o uchwalonych przez Radę Miejską w Lewinie Brzeskim dokumentów planistycznych i sektorowych, stosownie do postanowień art. 43 ww. ustawy.
3. Realizację obowiązku prowadzenia PDWD w formie elektronicznej, zgodnie z art. 23 ust.1 ustawy o *uioś* oraz zawarcie w nim wymaganych informacji w odniesieniu do dokumentów planistycznych wytworzonych w latach 2011-2014.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o *NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o *NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁴⁹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: ustawa o *NIK*.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 08 września 2015 r.

Kontroler
Krzysztof Rajczyk
*główny specjalista
kontroli państwowej*

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

.....
podpis